

Večernji list 10.05.2016.

Mali paket, veliki misterij

Piše: Josipa Điri

The screenshot shows an eBay search results page. At the top, there are navigation tabs for 'listings', 'Auction', and 'Buy It Now'. The search results are sorted by 'Price + Shipping: lowest first'. The breadcrumb trail indicates the search is for 'Office Supplies > Desk Accessories'. The search results show two identical listings for 'Cute Animals Sticker Post-It Bookmark Marker Memo Flags Index Ta Sticky Notes'. Each listing is priced at \$0.77 or Best Offer, with free international shipping. The listings are from a 'Top-rated seller' in China, and 1856 units have been sold. The page also shows '7,236 listings' and a 'Follow this search' button.

E-bay, free shipping

Petit paquet, kako nam lijepo kaže Hrvatska Pošta, zaista je fascinantna stvar. Rekli bismo, mali paket, veliki problem. Na mnogim stranicama pronađoh različite komentare koji se osvrću na naplatu malih paketa. U malim se bočicama otrov krije, stoga zašto ga ne bismo naplatili 4,50kn? Idemo razložiti neke stvari, u nadi da će ovaj problem biti jasniji. Za početak, pogledajmo dva citata sa stranica Hrvatske Pošte:

Citat sa stranica Hrvatske Pošte broj 1:

“Što je to mali paket?”

Mali paket je adresirana međunarodna dolazna pismovna pošiljka mase do dva kilograma. Budući da je riječ o međunarodnoj dolaznoj usluzi koju zahtijeva pošiljatelj, otpremna poštanska uprava dužna je prilikom preuzimanja malog paketa označiti pošiljku oznakom „Petit paquet“ ili „Small packet“. Jedino se u tom slučaju naplaćuje uručenje malog paketa, a sukladno važećem Cjeniku poštanskih usluga u međunarodnom prometu. Pri uručanju malog paketa na adresi poštar je primatelju dužan izdati potvrdu o naplati. Ako

poštar to nije učinio, primatelj treba dostaviti svoje podatke kako bi se utvrdila i ispravila navedena nepravilnost.”

Citat sa stranica Hrvatske Pošte broj 2:

„Mali paketi – obavijest za korisnike

Zbog sve većeg broja kupnji u inozemnim internetskim trgovinama bilježimo rast prometa „malih paketa“ te želimo upoznati korisnike s načinima naplate uručenja malog paketa.

U međunarodnom poštanskom prometu, u okviru dostave pismovnih pošiljki do dva kilograma težine postoji i usluga koja se zove „small package“, odnosno „mali paket“. Za „male pakete“ je poštarina u polazištu niža od ostalih pismovnih pošiljaka i stoga se trgovci/pošiljatelji češće odlučuju za tu vrstu pošiljaka. Hrvatska pošta pak nema utjecaja koju će vrstu pošiljke trgovac/pošiljatelj odabrati.

Ukoliko je pošiljatelj iz inozemstva, bez obzira šalje li robu iz zemalja EU ili ostalih zemalja u svijetu, odabrao vrstu pismovne pošiljke „small package“, a što je vidljivo s oznake na adresnoj strani pošiljke Hrvatska pošta prilikom uručenja takve pošiljke od primatelja naplaćuje 4,50 kune. Sukladno važećem cjeniku isti iznos od 4,50 kune za uslugu uručenja Hrvatska pošta naplaćuje bilo pri uručenju na adresi primatelja ili prilikom uručenja „malog paketa“ u poštanskom uredu. Na ovaj se način izjednačila naplata uručenja malih paketa kako onih uručenih na adresi primatelja tako i onih koji se uručuju u poštanskim uredima uz predočenje obavijesti o prispijeću.“

1) Što je novo? Ne znam koliko dugo, ali godinu dana minimalno, poštari naplaćuju tzv. male pakete koji stižu iz cijeloga svijeta. Naplaćuju kada vam dolazi na kućnu adresu, no ne i kada odete po svoj mali paket u poštu. Mali je paket mase do 2kg, dakle može biti ogroman (ogromna kutija, a unutra npr. žvakaće gume), ali težina mu je do 2kg. Nije svaki paket ispod 2kg mali paket, nego samo onaj paket koji je označen od strane pošiljatelja kao takav. Novotarija je naplaćivanje 4,50 ne samo u slučaju dostave na kućnu adresu, nego i u slučaju podizanja malog paketa u Pošti. Ili kako oni to lijepo kažu „Na ovaj se način izjednačila naplata uručenja malih paketa...“. Egalitarno, zar ne? U suštini, prije ste mogli poštaru reći da ne želite paket i da ćete doći po njega u poštu, i onda biste podigli svoj paket besplatno. Obzirom da se valjda poštarima nije dalo *za bezveze* dolaziti kad ljudi male pakete vrlo jednostavno mogu pokupiti i u poslovnici pošte, te su cijene sada jednake. Morate platiti Pošti 4,50 ako vam pošiljatelj označi pošiljku kao mali paket.

Zaključak prvog ulomka: Ukoliko vam je paket ispod 2kg označen kao mali paket, morate platiti 4,50 da biste preuzeli vlastiti paket.

2) Ono što je zaista problematično s ovim jest to da unatoč plaćenju poštarini u bilo kojoj zemlji, neovisno o visini poštarine, dakle moguće je i da je poštarina bila besplatna (primjerice iz Kine), u Hrvatskoj neovisno o tome, morate platiti **još** četiri kune i pedeset lipa. Pitanje se postavlja. Kada kupimo artikl na internetu, recimo, mi plaćamo sam proizvod i poštarinu onome tko taj proizvod šalje. U ovome slučaju, prodavaču. Poštarina je jasan pojam, ali da ne bude zabune, poštarina je plaćanje troškova dostave paketa. Ako je poštarina plaćena, što onda plaćamo kada plaćamo 4 kune i 50 lipa za mali paket? To nigdje nije navedeno na stranicama Hrvatske Pošte, već je postavljeno pravilo da mali paket neovisno mjestu

preuzimanja ne možete preuzeti ako nemate 4,50. Plaćamo li uslugu poštara koji nam dolazi na vrata? Očito da ne, jer sada moramo platiti 4,50 čak i ako podignemo paket u poslovnici. Dakle, ne plaćamo noge. Jer bi u tom slučaju itekako trebalo naplatiti noge kada poštar nosi na četvrti kat paket od 20kg. Plaćemo li podizanje na šalteru, odnosno rad osobe koja traži paket u skladištu? Zasigurno ne, jer ako u pitanju nije mali paket, onda ne moramo platiti ništa. Unatoč činjenici da rad na šalteru i rad na terenu u pošti, plaća upravo Pošta, a korisnici te usluge plaćaju kada plaćaju slanje paketa.

Zaključak drugog ulomka: Ako smo platili poštarinu i artikl, nije poznato što plaćamo kada plaćamo 4,50.

3) Nije poznato što razlikuje male pakete od ostalih paketa, čak i od onih paketa koji su iste težine ali nisu označeni kao mali paketi? Što se mijenja kada je neki paket mali paket? Kada plaćamo preporučenu poštu, npr. jasno je u čemu je razlika između takve i obične pošiljke. Primjerice, možemo iz Kine naručiti naljepnice za ured koje koštaju 0.77 USD, što je ekvivalentno cijeni od 5.1 HRK. Naručit ću naljepnice za 5kn jer su znatno jeftinije negoli one u hrvatskim knjižarama. No, uz pravilo malog paketa, neću naljepnice platiti 5HRK, već 9.50 HRK. Što i nije toliko jeftinije od spomenutih hrvatskih knjižara. Ljudi su uvelike uočili da se pojedini zanimljivi i jeftini predmeti iste kvalitete kao i one u našim trgovinama mogu mnogo jeftinije pronaći na primjerice E-bayu. I posegnuli su za tim. Neću ulaziti u probleme preprodavanja, jer to nije vezano za ovu temu. Osobno naručujem mnoge poklone i stvarčice s E-baya, no uzevši u obzir novo pravilo, razmisliti ću dva puta prije nego naručim nešto na što ću morati platiti ponekad i 100% cijene koju sam platila prodavaču. Ta cijena nerijetko može preći i 200% ili 300% jer se iz Kine mogu naručiti prilično jeftini predmeti s malom ili besplatnom poštarinom.

Zaključak trećeg ulomka: Ponekad moramo platiti i 100% cijene (ili čak više) koju smo platili kako bismo dobili svoj paket, jer je moguće kupiti nešto što je jeftinije od 4,50 s poštarinom, ali kad na to dodamo 4,50kn koje moramo dati Pošti, tada je upitno je li uopće isplativo naručivati dotični artikl, jer cijena više nije tako različita od one u domaćim trgovinama.

4) Zašto se vrijednost paketa mijenja? Kada paket putuje cijelim svijetom i prolazi brojne granice, on ima istu vrijednost. U slučaju mojih naljepnica, ta je vrijednost 5.1HRK ili 0.77USD. Kada taj paket uđe u Hrvatsku za njega vrijede nova pravila, nepoznata pravila. Sama vrijednost predmeta postaje različita. Čini se da su mali paketi, kada uđu u RH vrijedniji, odnosno cijena onoga unutar paketa raste, jer da bismo dobili to, moramo nadoplatiti još nešto, što nismo morali nadoplatiti dok je paket putovao do Hrvatske

Zaključak četvrtoga ulomka: Promjena u vrijednosti malog paketa, samim time i artikla u paketu događa se čim taj predmet postane dio distribucije Hrvatske Pošte.

Što se dakle događa? Status malog paketa i dalje je misterij. Nije jasno što plaćamo, zašto to plaćamo, a nemamo izbora. Paket iz inozemstva nužno dostavlja Pošta, stoga ne možemo na primjer preći na City Ex. Ne možemo ne-platiti 4.50kn ako želimo svoj mali paket. Možemo moliti prodavače da pošiljke označe kao poklone ili nešto slično (što se može i radi). Možemo varati sustav, jer sustav vara nas. Naplaćuje nepoznatu uslugu, taj novac ide u nepoznate svrhe a sve što možemo činiti po tom pitanju je prestati naručivati jeftine stvari, jer ionako novca imamo na pretek, zar ne?

